

De veelzijdige Drentsche patrijshond

In de winter zijn mijn Drentsche patrijs Quartel, een zesjarige reu en ik een aantal keren op uitnodiging te vinden in het jachtveld. Hij laat daar mooi werk zien. Daarnaast hebben we een nieuw hoofdstuk geopend in het werken met een Drent: namelijk als dijkwachtershond.

Na onze verhuizing van de Utrechtse Heuvelrug naar Salland ben ik dijkwachter geworden. Dit als reactie op het hoge water van de winter '95/'96. In de streek waar we toen woonden, zijn we bijna overvallen door een dijkbreuk. Dat wilde ik niet nog een keer meemaken. Vandaar dat ik dijkwachter werd. Per waterschap is de dijkcontrole anders geregeld. Het waterschap Groot Salland (nu Drents Overijsselse Delta) heeft daarvoor een dijkleger aangesteld, bestaande uit vrijwilligers. In koppels inspecteren wij de dijken en con-

troleren op afwijkingen en beschadigingen tijdens extreem hoog water. Iedere twee jaar wordt dit geoefend.

Op patrouille

Ik had al eens geïnformeerd of mijn hond mee mocht op patrouille. Dat mocht uiteindelijk, op voorwaarde dat hij zich gehoorzaam en gezellig zou tonen. Zijn eerste optreden was tijdens een publieksavond in Dalfsen op 6 november 2014. In die regio was een grote oefening gaande, en om de bevolking meer over de ins en

outs van dijkbewaking te vertellen was er een discussieavond georganiseerd met een aantal prominenten. We waren met een viertal dijkwachters van buiten de regio (de eigen mensen waren nodig voor de oefening) gevraagd het publiek te verwelkomen bij de ingang van de locatie waar de avond plaatsvond. En wat werkt er nu beter dan een Drent?

Voor het eerst mee

In februari 2016 was het ernst. Wij hadden onze tweejaarlijkse oefening en Quartel zou voor het eerst meegaan. Best een beetje spannend. Op mijn dijkvak (het stukje dijk waar ik mijn patrouille loop) ligt een provinciale weg en het is daar dus best druk. Maar gelukkig lopen we op de heenweg aan de binnenkant (landzijde) en de onderzijde van de dijk. Van daaruit kun je eventuele schade het beste zien, kijkend tegen de groeirichting van het gewas in. Dan zie je vervormingen en sporen van dieren en scheuren in de dijk het beste. Dat zijn de zaken waar we op letten, naast eventueel uittredend water. Op de terugweg nemen we de rivierkant en bij hoog water loop je dan over de kruin van de dijk, dus op de weg.

Dijkmaten met bedenkingen

Mijn dijkmaten waren op de hoogte en hadden hun bedenkingen. Zo'n jachthond is vast niet geschikt voor serieus werk

eigenschappen van haar Drent Quartel. Sieka is als vrijwilliger dijkwachter met haar Drentsche patrijs Quartel. Ze heeft sinds het eind van de jaren '70 Drentsche patrijshonden en geniet dagelijks van het werken met en gezelschap van de Drent. Ook de gezondheid van het ras ligt haar na aan het hart.

De Drentsche patrijshond is een oud ras. Deze jachthond stamt nog af van de Spaanse spioenen (jachthonden) die eeuwen geleden met hun eigenaars meekwamen. Voor de volledige rasbeschrijving zie www.drentschepatrijshond.org of www.szh.nl onder rassen → honden.

Redactie

Rubriek 'Schatbewaarders aan het woord'

In de rubriek 'Schatbewaarders aan het woord' kunnen (leden van) rasorganisaties hun ervaringen met hun zeldzame ras delen met schatbewaarders van andere rassen. Zo houden rasorganisaties elkaar op de hoogte en delen kennis. Of het nu over de promotie gaat, fokkerij of over manieren van het benutten van een ras.

Sieka Knol en de Drentsche patrijshond

Dit keer bijt Sieka Knol van de Vereniging Drentsche Patrijshond het spits af met haar verhaal over een niet alledaagse manier van het benutten van de

Patrouille op de Ijsseldijk, rivierzijde

Patrouille op de dijk aan landzijde

want hij zit alleen maar met zijn neus in de lucht te speuren naar fazanten. Vol goede moed gingen we op weg en al gauw bleek dat Quartel precies wist wat er van hem verwacht werd en hij was gehoorzaam.

Keurig aan de lijn liep hij mee. Onderweg kwamen we van alles tegen: ganzen in de uiterwaarden, de door het waterschap uitgelegde incidenten (om ons scherp te houden) en diverse hollen van onder ande-

re mol en muis. Quartel wist ons duidelijk te maken welke van die hollen bewoond en vers waren en welke verlaten. En dat was precies wat ik gehoopt had.

Dijkwachtershond

In de evaluatie twee weken later kwam deze actie van Quartel ook ter sprake. Vanuit het waterschap is er zeker interesse in het herkennen van bewoning van hollen in de dijk. Hollen verzwakken de dijk en dienen zo snel mogelijk gedicht te worden, zeker met hoog water. Het zijn niet alleen bisamratten die daar huizen, maar ook vossen, otters en bevers. En daar zit een probleem. Bevers en otters zijn beschermd. Het gevolg is dat er eerst een Buitengewoon Opsporing Ambtenaar (BAO) moet komen kijken, om vast te stellen wie het hol bewoont voordat er maatregelen getroffen kunnen worden. Bij de vos en de bisamrat is dat niet nodig, maar bij beschermde dieren wel. In de praktijk komt het erop neer dat de BOA eigenlijk niet hoeft te komen controleren als het geen bever- of otterhol betreft. Vossen- en rattenhollen kunnen zonder meer gedicht worden. Zou het niet mooi zijn als Quartel al kan aangeven om welk dier het gaat? Volgens mij is dat met gerichte training wel te doen. En daarmee heeft deze Drent de functie van dijkwachtershond gekregen. Mogelijk de enige in Nederland. Hoe veelzijdig is mijn Drentsche patrijshond. ●